

POSUDEK BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Typ posudku: *oponentský*

Autor/ka práce: Eva Záleská

Název práce: Vztah výtvarných umělců k umělecké normě

Vedoucí práce: Mgr. Martin Hájek, Ph.D.

Oponent/tka: Mgr. Ludmila Svobodová

Navržené hodnocení: výborně

Zdůvodnění Vašeho hodnocení práce (zejména výhrad a kritických připomínek) rozepište podle níže uvedených kritérií.

1. Je cíl práce (výzkumná otázka) jasně formulován a odpovídají mu závěry? Je práce vhodně strukturována?

Výzkumná otázka je formulována dobře. Bakalářská práce se zabývá problematikou vztahu výtvarných umělců/umělkyní k umělecké normě. Konkrétně autorka zkoumá, jak (a zdali) se výtvarní umělci/umělkyně vztahují k umělecké normě (estetické normě a dalším normám navázaným na umělecké pole (str.2). Cíl je formulován dobře a srozumitelně, závěry práce mu odpovídají. Struktura textu odpovídá zadaným kritériím.

2. Opírá se autor/ka o dostatek literatury relevantní tématu práce? Využívá i cizojazyčné texty?

Autorka využívá ke zpracování tématu dostatečné množství české i cizojazyčné literatury.

3. Jaká je kvalita použitých dat nebo zdrojů (včetně jejich výběru, sběru a popisu) a metod jejich analýzy?

Metodologií práce je kvalitativní analýza šesti polo-strukturovaných rozhovorů s etablovanými výtvarnými umělci/umělkyněmi (všichni jsou absolventi/absolventky AVU či FaVU, kteří se úplně či částečně žijí výtvarnou tvorbou, 3 sochařky/sochaři a 3 malířky/malíři). Konkrétně autorka aplikuje metodu otevřeného kódování s následnou kategorizací dat. Metoda je jasně vysvětlena a výběr vzorku je relevantní zkoumanému tématu.

Mám jen dvě drobné poznámky: Je jasné, že výběrem daného vzorku je částečně dán i vztah k umělecké normě, jinak se k této normě jistě staví akademičtí malíři/malířky, sochaři/sochařky a jinak osoby, které svá díla neprodávají, prodávat nechtějí, a přesto tvoří, tvoří pro radost, definují jako umělci či umělkyně a svá díla vystavují. Uvedení „oursideři“ budou také jinak definovat umělecký „střední proud“ a jinak se vůči němu budou vymezovat. Autorka sama uznává v závěru práce, že jinak by „uvedené mechanismy fungovaly v odlišném uměleckém prostředí“ (str. 31). Pouze dodávám, že jinak by tyto mechanismy fungovaly i ve stejném prostředí, ale na jiné úrovni – kdyby byli respondenti/respondentky zvoleni podle jiného klíče.

Čtenář/čtenářka nedostává šanci nahlédnout do práce s daty – pro ilustraci mohl být přílohou práce např. přepis rozhovoru s kódováním.

4. Jaká je kvalita argumentů, o něž autor/ka opírá závěry, k nimž dospěl/a?

Argumenty odpovídají zvolené metodologii a způsobu kladení výzkumné otázky.

V závěru práce autorka konstatuje, že výsledky analýzy odpovídají do velké míry Bourdieuho pojetí uměleckého pole (str. 29) a zamýšlí se nad možnými příčinami a také dochází k závěru, že „pojetí estetické normy jako samostatně stojícího konceptu nelze z rozhovorů dostatečně vyextrahovat“ (str. 26). Přesto je pomocí kategorizace dat interpretace vztahu výtvarných umělců/umělkyně k umělecké normě a to ve třech dimenzích: Jedinečnost a vymezení vůči střednímu proudu; Pozice jedince v poli uměleckého světa; Estetická norma (str.16).

5. Jsou v práci autorova/autorčina tvrzení a zjištění jasně odlišena od tvrzení a zjištění převzatých?

Citace jiných autorů/autorek jsou jasně odděleny od vlastních tvrzení a také tvrzení respondentů/respondentek jsou jasně odděleny od interpretací autorky práce.

6. Jaká je úroveň odkazového aparátu, jazyka a dalších formálních náležitostí?

Odkazový aparát, citace i formální úprava práce jsou v pořádku. Text neobsahuje gramatické a stylistické chyby, je psán kultivovaným a čtivým jazykem.

Drobný překlep je snad jen na str. 5 ve jméně „Pierr Bourdieu“, jinak je práce v tomto smyslu vzorná.

7. Jiné přednosti a/nebo nedostatky, které neodpovídají výše uvedeným kritériím (jsou-li jaké).

Autorka (str.14) měla před provedením rozhovorů obavu, že se budou autoři a autorky prezentovat „naučeným stylem“. Tuto obavu považuji za bezpředmětnou vzhledem k tomu, že se všichni prezentujeme stylem, který jsme se nějak naučili, a je jedno, zda je to před médii či před kolegy/kolegyněmi v zaměstnání či ve škole a příběh – vyprávění – vzniká vždy nově a autenticky v daném momentě a může vzniknout pouze a jen na základě situačně vázané komunikace. Viz k narativní analýze např. Schlegloff, E.A.

8. Náměty na diskuzi při obhajobě práce.

Myslí si autorka, že existuje nějaká korelace či jiný vztah mezi faktem, že výtvarný umělec či umělkyně považuje za důležitý faktor při své tvorbě umělecký úspěch a mezi jeho/jejím vztahem k umělecké normě (případně estetické normě)?

Jak je v bakalářské práci definován „střední proud“? (jak ho definují respondenti) Jak by mohl být definován jinak? (názor autorky)

Celkové hodnocení práce: Text se velmi komplexně věnuje tématu umělecké normy. Dle mého názoru jde o zdařilou bakalářskou práci, která rozpracovává zajímavou oblast sociologie umění a mohla by být základem dalšího výzkumu.

Datum:

Podpis